

אמר ליה רבה לרב יהודה: אלא מעתה, שהעמדת את המשנה דוקא בכלי שמלאכתו להיתר. אם כן, סיפא דמתניתין, דקתני בה "ואת הרחת ואת המלגז לתת עליו לקטן".

וכי רחת ומלגז, המיועדים להפיכת הקש בגורן — מי מייחדי ליה, האם מייעדים אותם להאכיל בהם ילד קטן?!

אלא, בודאי המשנה מדברת על כלים שמלאכתן לאיסור.

אלא, אמר רבה: משנתינו מתירה לטלטל אפילו קורנם של נפחין, בכדי לפצע בו האגוזין.

קכג-א קסבר תנא דמשנתינו דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו מותר.

איתיביה אביי לרבה: שנינו בתוספתא, מדוכה שדכין בה שום [והוי כלי שמלאכתו לאיסורו שהדך שום עובר על איסור טחינה]. אם יש בה שום, מטלטלין אותה את המדוכה אגב השום.⁽¹⁾ ואם לאו, אין מטלטלין אותה אפילו לישב עליה, דהוי כלי שמלאכתו לאיסור. וחזינן שכלי שמלאכתו לאיסור, אסור לטלטלו לצורך גופו.

אמר ליה רבה: הא מני האי ברייתא, רבי נחמיה היא, דאמר אין כלי ואפילו שמלאכתו להיתר ניטל אלא לצורך תשמישו המיוחד לו.⁽²⁾ ולכן אסרה לטלטל את המדוכה אפילו לצורך גופו.

איתיביה: שנינו במשנה בביצה, בית שמאי אומרים אין נוטלין את העלי — [כלי שמיועד לכתישת דברים שאסור לכותשם ביום טוב] אפילו לקצב עליו בשר. ובית הלל מתירין מטעם שמחת יו"ט.

ושנינו בברייתא ושזין בית שמאי ובית הלל, שאם קצב עליו בשר שאסור לטלטלו אפילו לצורך גופו כיון שאין בזה צורך שמחת יו"ט. וחזינן שכלי שמלאכתו לאיסור, אסור לטלטלו לצורך גופו.

ומבארין: סבר רבה לשנויי ליה לאביי, שהברייתא סבירא ליה כרבי נחמיה שאין כלי ניטל אלא צורך תשמישו המיוחד, ולכן אסור לטלטל את העלי. כיון דשמעה רבה להא דאמר רב חננא בר שלמיא משמיה דרב: הכל ואפילו רבנן החולקים על רבי נחמיה מודין בסיכי זירי ומזורי — כלי צבעים. [ויש אומרים כלי אריגה]. דכיון

שמטלטל עם התבשיל, אבל על ידי ככר ותינוק אין היא מותרת. ובשו"ע בסי' ש"ח סעיף ד' הכריע כדעה הראשונה, ובמ"ב דעתו נוטה כדעה השניה.

2. ור"ת פירש לעיל בדף לו א דלא התיר רבי נחמיה אלא תשמיש הרגיל לעשות בו בחול, אפילו כשאינו תשמישו המיוחד. ואפילו בכלי שמלאכתו לאיסור שרי לעשות דבר שרגילים לעשות בו בחול.

משנתינו להשמיע דרך לצורך תשמישן המיוחד מותר לטלטל ולא לדבר אחר וכדעת ר' נחמיה. שפת אמת

1. יש מפרשים דהוא הדין על ידי ככר ותינוק שרי. דכל דבר שיש עליו תורת כלי מיטלטל הוא על ידי ככר ותינוק. ומה שאמרו בגמרא לא אמרו כיכר או תינוק אלא למת בלבד, הני מילי היכא דליכא תורת כלי.

ויש מפרשים כי רק שום וכיוצא בו התיירו, דכיון שהם מיוחדים למדוכה הרי זה כקדירה